

Knud Kristensens tale ved Rigsdagens åbning

Taler

Knud Kristensen
Statsminister

Dato

7. oktober 1947

Sted

Christiansborg

Omstændigheder

Kong Frederik 9. oplæste en kort tale, inden Statsminister Knud Kristensen tog ordet.

Efter at Hans Majestæt Kongen har aabnet denne ordentlige Rigsdagssamling, skal jeg paa Ministeriets Vegne fremsætte nogle Betragtninger over det Arbejde, der foreligger for Rigsdagen, og de Retningslinier, som Ministeriet mener maa være bestemmende for dette Arbejde i den kommende Tid.

Ministeriet agter vedblivende at fremme Danmarks Deltagelse i det internationale Samarbejde i Overensstemmelse med Landets Stilling som Medlem af De Forenede Nationer.

Ministeriet har i det forløbne Aar fortsat bidraget til at videreføre Samarbejdet med de andre nordiske Lande, og det er dets Hensigt at gaa videre ad denne Vej. Ministeriet hilste med Tilfredshed, at Udenrigsministrene for Island, Norge og Sverige sammen med den danske Udenrigsminister paa Udenrigsminister-Mødet i København i Slutningen af August Maaned vedtog at foreslaa, at sagkyndige skulde udpeges til i Fællesskab at undersøge Mulighederne for en Udbygning af det økonomiske Samarbejde mellem de fire Lande.

Ministeriet, der staar paa den nationale Selvbestemmelsesrets Grund, og som nærer det Haab, at Sydslesvigernes Selvbestemmelsesret maa blive en Realitet, vil fortsat bestræbe sig for at støtte og styrke Danskheden Syd for Grænsen i dens Kamp for at hævde og bevare sit danske Præg og i det hele varetage de nationale, danske Interesser, der er knyttet til den fremtidige Ordning af Forholdene i Sydslesvig.

Ministeriet agter at fortsætte de Forhandlinger, der i Henhold til Artikel X i

Overenskomsten af 9. April 1941 mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater om Grønlands Forsvar er indledet med den amerikanske Regering om Overenskomstens Ophævelse.

Af de over 200000 tyske Flygtninge, der fandtes her ved Kapitulationen, er det indtil nu lykkedes at faa væsentlig over Halvdelen hjemsendt, saaledes at der i Øjeblikket er ca. 76000 tilbage. Ministeriet bestræber sig for at faa disse sidste Flygtninge fjernet og haaber, at dette snart maa lykkes.

Der har i Aarets Løb været ført nye Forhandlinger med en Delegation fra Færøerne, og disse Forhandlinger førte til et Forslag, der nu er godkendt af Lagtingets Flertal, og som Ministeriet haaber vil kunne danne Grundlag for en lykkelig Udvikling for Fremtiden.

Indtil Forsvarskommissionen kan afslutte sit Arbejde, maa Genopbygningen af vort Lands Forsvar finde Sted paa en midlertidig Basis. Selv om baade finansielle og valutamæssige Forhold øver deres Indvirkning paa det Tempo, i hvilket Genopbygningen i Overgangstiden kan foregaa, er det Ministeriets Opfattelse, at saavel vort Lands Erfaringer i de forløbne Aar som de Opgaver af national og international Karakter, Danmark har paataget sig, i Forbindelse med vore Pligter som suveræn Stat gør det paakrævet fortsat at udbygge det Grundlag for vore Værn, som indtil nu er tilvejebragt. Umiddelbart efter Befrielsen gav alle de i Samlingsregeringen repræsenterede Partier Udtryk for det Haab, at Forsvarssagen vilde blive løst i Fællesskabets Aand som en Sag, der kan samle hele det danske Folk, og som et sandt Udtryk for Folkets demokratiske Indstilling og Vilje til Selvstændighed.

Ministeriet vil ud fra en saadan positiv og fordomsfri Behandling af alle de herhenhørende for vort Lands Fremtid livsvigtige Problemer sætte al sin Evne ind paa, saa hurtigt som Forholdene tillader det, at naa til et praktisk Resultat af de paabegyndte Drøftelser om Forsvarets fremtidige Ordning.

I den økonomiske Politik vil Ministeriet søge dels at fremme Genopbygningen, dels at opnaa en saadan Balance i Samfundets Økonomi, at en Afvikling af Restriktionerne og dermed friere Forhold for Produktion og Omsætning efterhaanden kan opnaas. De Enkeltforanstaltninger, der nævnes i det følgende, skal underordnes disse to Hovedformaal, der maa være Ledemotivet for alle Bestræbelser i de nærmeste Aar.

Ved de løbende Fornyelser af Handelsaftaler med Udlandet vil man saaledes i Samarbejde med Erhvervene søge Landets vigtigste Eksportvarer fordelt paa de forskellige Markeder, dels efter de Priser, der kan opnaas, navnlig set i Forhold til Priserne paa Importen hertil, dels efter hvilke Leverancer af Betydning for Danmarks Genopbygning de paagældende Lande kan yde os. Forhandlinger om Priser o. lign. vil blive overladt til Erhvervene i saa stor Udstrækning, som det er muligt.

I øvrigt vil Formaalet være at opretholde Balance mellem Importen og Landets Valutaindtægter, og inden for denne Ramme vil Ministeriet tilstræbe den størst mulige Import af Raastoffer og Materialer til Genopbygningen.

Ministeriet vil fortsat søge Eksportproduktionen fremmet gennem Raastoftildelinger m. v. for at skaffe den størst mulige Tilgang af fremmed Valuta.

Da Passet paa Valutabalancen skyldes den betydelige Efterspørgsel efter Varer og Produktionsmidler, der findes i Landet, vil Ministeriet fortsætte den igangværende Pengesaning for at tilvejebringe Balance mellem Efterspørgsel og Produktion, saaledes at større Frihed i Udenrigshandelen bliver mulig.

Saaledes vil Pengemængden, der allerede er reduceret betydeligt gennem Eengangsskatten og andre Opsagningsforanstaltninger, hvis Virken endnu ikke er udtømt, blive søgt yderligere nedbragt ved Optagelse af Statslaan, herunder Præmielaan, hvis Provenu indbetales til Nationalbanken.

Ministeriet vil desuden i Samarbejde med Banker og Sparekasser søge at fremme Opsparingen, bl. a. ved Præmiering af Opsparing, der bindes for en Aarrække, særlig med Henblik paa de mindre Indkomster, og ved at give udvidet Adgang til Køb af Statsspareobligationer.

Som et Led i Pengesaningen vil man, saa længe de nuværende Forhold raader, paa det løbende Statsbudget søge at opretholde et vist Overskud, der anvendes til Konsolidering. Man vil herunder som hidtil fortrinsvis lægge Vægten paa Afgifter paa det mindre nødvendige Forbrug fremfor en Merbeskatning af Indkomst og Formue, der kan hemme Produktion og Opsparing.

Statens Udgifter vil Ministeriet søge begrænset saa meget, som Opretholdelsen af vigtige Statsformaal, herunder den sociale Lovgivning, tillader.

For at sikre saa stabile Pris- og Lønforhold som muligt vil Ministeriet søge optaget en Forhandling med Repræsentanter for Arbejderne og Erhvervene om den mest hensigtsmæssige Fremgangsmaade til Opnaaelsen heraf. Formaalet vil her være i hele Samfundets Interesse at opretholde Kronens Købeevne og at styrke vor Konkurrenceevne i den internationale Handel.

Ministeriet ser i denne Forbindelse med Tilfredshed paa, at Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne har kunnet enes om at nedsætte de saakaldte Samarbejdsudvalg, og haaber, at dette kan bidrage til et frugtbart Samvirke til Betyggelse af Arbejdernes Stilling, til Fremme af Produktionens Effektivitet og til Stabilisering af Forholdene paa Arbejdsmarkedet.

Udvalget om Beskatningen af Brugsforeninger og andre Andelsselskaber staar ved Afslutningen af sit Arbejde, og Finansministeren agter derefter at fremsætte Forslag til en Nyordning af Lovgivningen om dette Spørgsmaal.

Den af Finansministeren og Ministeren for offentlige Arbejder nedsatte Kommission til Revision af Motorafgiftslovgivningen vil ligeledes snart afgive Betænkning, og der vil derefter blive fremsat Lovforslag om Afgifternes fremtidige Indretning og Fordeling.

I Løbet af denne Rigsdagssamling vil der desuden paa Grundlag af Skattekommissionens Arbejde blive fremsat Forslag om en teknisk Revision af Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten.

Endvidere vil den Revision af Loven om Grundstigningsskyld, hvorom der blev fremsat Forslag i den foregaaende Rigsdagssamling, blive søgt afsluttet.

Endelig agter Finansministeren at søge tilvejebragt Hjemmel for, at Landmænd, der paa Grund af Tørken tvinges til at reducere deres Besætninger, ikke indkomst- beskattes af Forskellen mellem Salgsværdien og den bogførte Værdi af de solgte Dyr.

Landbrugsministeren vil, saafremt det bliver nødvendigt at gennemføre en Kornordning for det kommende Høstaar, drage Omsorg for, at Landmænd, der

afleverer Brødkorn, faar en begunstiget Stilling.

Af Hensyn til den Fare, som Frostens og Tørkens Ødelæggelser har medført for en Reduktion af Landbrugets Produktionsapparat til Skade for Eksporten og dermed for Sikring af livsvigtige Tilførsler til Landet, vil Ministeriet bestræbe sig for at sikre rimelige Produktionsvilkaar, der kan modvirke denne Risiko.

Ministeriet agter at videreføre den sociale Lovgivning i det Omfang, Forholdene tillader.

Der vil saaledes blive fremsat Forslag om forskellige Ændringer i Funktionærloven og Ulykkesforsikringsloven, ligesom man vil søge lovfæstet visse Forbedringer i Mødrehjælpsloven. Endvidere kan paabegyndte Undersøgelser med Henblik paa en Forbedring af Enkernes Kaar ventes tilendebragt og herpaa sigtende Forslag taget op til Overvejelse.

Paabegyndt Udvalgsarbejde vedrørende blandt andet forskellige Sygekassespørgsmaal og Spørgsmaalet om en Overbygning til Folkeforsikringslovens Aldersrentebestemmelser vil blive fortsat.

Det er Justitsministerens Hensigt at fremsætte det i forrige Rigsdagssamling i Landstinget fremsatte Forslag til en ny Arvelov og til Ændringer i Skifteloven samt det i forrige Rigsdagssamling i Folketinget fremsatte Forslag til en ny Fremmedlov.

Den af Justitsministeren nedsatte Kommission til Overvejelse af en Række Problemer i forbindelse med Film og Biografteatre, herunder Spørgsmaalet om en eventuel Indførelse af fri Næring, venter at kunne afgive Betænkning i nærmeste Fremtid, og det er derefter Ministeriets Hensigt at tage nærmere Stilling til disse Spørgsmaal.

Ministeren for offentlige Arbejder forbereder et Forslag til en Lov om Statens Overtagelse af Slangrupbanen. Det i forrige Rigsdagssamling fremsatte Forslag til Lov om Statsstøtte til Modernisering m. v. af Privatbanerne, hvilket Forslag ikke naaede at blive færdigbehandlet, vil blive fremsat paa ny; og endelig agter Ministeren for offentlige Arbejder at fremkomme med et Lovforslag vedrørende Efterforskning og Indvinding af Raastoffer i Danmarks Undergrund, naar den til Behandling af disse Spørgsmaal nedsatte Kommission

har afsluttet sit Arbejde.

Indenrigsministeren agter at fremsætte Forslag om Oprettelse af et Husholdningsinstitut m. m. med det Formaal at skabe en Udbygning af Forskningsarbejdet paa det husholdnings- og ernæringsmæssige Omraade.

Forslag til en ny Levnedsmiddellov vil paa ny blive fremsat.

Under Hensyn til den stedfundne Lønstigning vil Spørgsmaalet om et ekstra Tilskud til Dækning af Udgifterne ved Sygehusvæsenet blive taget op til Overvejelse.

I Lov om Ungdomsskoler for den ufaglærte Ungdom af 4. Juli 1942, § 30, er det fastsat, at Loven skal forelægges Rigsdagen til Revision i Rigsdagssamlingen 1947-48, og Forslag til Opfyldelse af dette Paabud vil blive Rigsdagen forelagt; samtidig er det Tanken at forelægge Forslag til saadanne Ændringer af Aftenskoleloven af samme Dato, som Forslaget vedrørende Ungdomsskoleloven gør paakrævet.

Der vil blive nedsat et Udvalg til Drøftelse af Læreruddannelsens fremtidige Ordning og ligeledes et Udvalg til Drøftelse af, hvorvidt der vil kunne ydes Støtte til Præparander, der forbereder sig paa Optagelse i Seminarierne.

Det Arbejde for en Forenkling af Administrationen, der er paabegyndt af Forvaltningskommissionen, vil blive fortsat. Saaledes vil den Indskrænkning og Rationalisering af Fængselsvæsenet og Politiet, der allerede har medført betydelige Bespareser, blive videreført. Ministeriet for særlige Anliggender vil blive ophævet i den nærmeste Fremtid.

En Decentralisering ved Henlæggelse af Opgaver fra Centraladministrationen til Amtstuerne er ligeledes forestaaende, og der forberedes lignende Henlæggelser til Amterne, Politikontorerne og den kommunale Administration.

Det er under politisk urolige Forhold, den nye Rigsdagssamling aabnes. Som Følge af den Afgørelse, der blev truffet i Folketinget paa den nys afsluttede Rigsdagssamlings sidste Mødedag, har det været paakrævet at indanke Spørgsmaalet om en fremtidig Ledelse af Landets Anliggender for Vælgernes Domstol.

Tidens store Opgaver og de Vanskeligheder, som en kaotisk Verdenssituation har fremkaldt, kræver af Rigsdagen et Samarbejde i Genopbygningens Tegn. Det er Valgets Formaal at skabe Betingelserne herfor, saaledes som Landets Vælgere under beslægtede Situationer har gjort det. Det er Ministeriets Haab, at Vælgerne vil kende deres Ansvar, og at Følelsen af den fælles Pligt over for vort Lands Skæbne og Fremtid efter det kommende Valg maa berede Mulighed for et maalbevidst og positivt Samvirke mellem Regering og Lovgivningsmagt. Ud fra dette Haab beder jeg Rigsdagens Medlemmer indlede denne Rigsdagssamling med et Leve for vort Fædreland: Danmark leve!

[Forsamlingen besvarede Statsministerens Leve med et trefoldigt Hurra]

Kilde

folketingstidende.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingstale, Venstre, Åbningstale

Relateret

H.M. Kong Frederik IX's tale ved Rigsdagens åbning
7. oktober 1947

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/aabningstale-1947>